

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 10340/07

בפני: כבוד השופטת מ' נאור
כבוד השופט א' רובינשטיין
כבוד השופט י' דנציגר

המערערת: מדינת ישראל

נגד

המשיב: משה חובלשוילי

ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע
בתיק פ 8043/07 שניתן ביום 12.11.07 על-ידי
השופט אברהם יעקב

תאריך הישיבה: י"ז בשבט תשס"ח (24.1.08)

בשם המערערת: עו"ד נעמי גרנות

בשם המשיב: עו"ד אבי חימי

בשם שירות המבחן
למבוגרים: גב' אדוה פרויד

פסק-דין

השופט א' רובינשטיין:

א. ערעור המדינה על קולת העונש שנגזר על המשיב בבית המשפט המחוזי בבאר שבע (מפי השופט יעקב) ביום 12.11.07 בת"פ 8043/07, לאחר שהורשע על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן בעבירת סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה (סעיף 232(2) לחוק העונשין, תשל"ז-1977). המשיב – יליד 1988, וזו ההזדמנות לשוב ולהזכיר לתביעה כי בגיל כזה יש לרשום את תאריך הלידה המדויק, ולא השנה בלבד – נדון לשישה חודשי מאסר בפועל – אותם הוא מרצה עתה – בניכוי ימי מעצר, וכן לשנים

עשר חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים בעבירה הנזכרת, ולפסילה מהחזקת רשיון נהיגה למשך שלוש שנים מיום השחרור.

ב. וזו תמציתן של עובדות כתב האישום המתוקן בו הודה המשיב: המשיב נהג ברכב בעיר אשדוד ב- 30.1.07, ללא חגורת בטיחות וביצע פניה לא נכונה. שוטרת הבחינה בכך וסימנה לו לעצור. הוא לא נענה והאיץ מהירותו, והשוטרת עם שוטר נוסף נסעו בניידת אחריו, כורזים לו לעצור, אך הוא לא שעה, שב והאיץ מהירותו, וניסה להתחמק; בפניה בצומת לא נתן המשיב זכות קדימה לרכב אחר, והלה נאלץ לבלום בחירום ולסטות כדי לא להתנגש. המשיב המשיך בנסיעה והשוטרים אחריו. ניידת נאלצה לבלום כדי למנוע התנגשות. שוב המשיך המשיב בנסיעה במהירות, ואחריו ניידת וכלי רכב נוספים; לצומת אחד נכנס במהירות באור אדום, כלי רכב נאלץ לבלום בלימת חרום ולעצור באמצע הצומת למניעת התנגשות. בהמשך נסע בצומת נוסף באור אדום, ביצע פניית פרסה מהירה מנתיב הנסיעה האמצעי, ומשאית נאלצה לסטות כדי למנוע התנגשות וכמעט התנגשה בניידות. שוב נסע המשיב בחדות, עבר מנתיב לנתיב, ובצומת נוסף, שנחסם על-ידי ניידת לרוחב ובאור אדום, הצליח לעבור תוך חציה במהירות, כשכלי רכב נאלצים לעצור או לסטות. בהמשך נחסם שוב ברחוב נוסף, תוך שניידת עומדת לרוחב, אך הוא לא עצר והצליח לעבור את החסימה. סופו שעצר בחניית מרכז מסחרי; וניידת התנגשה בדלתו.

ג. תסקיר שירות המבחן למבוגרים, שהוגש לבית המשפט המחוזי, ציין כי המשיב מודע לכך שביצוע העבירה היה טעות חמורה והביע חרטה. השירות התרשם כי למשיב "שאיפות חיוביות לעתיד ולכן סיכויי שיקומו טובים". המשיב סיים לימודי תיכון ולמד שנים רבות נגינה בסכסופון. אביו קנה לו רכב פרטי לקראת גיל 18. לאם חנות ירקות; המדובר במשפחה נורמטיבית, הרוצה לסייע לבן למנוע הידרדרות לעבריינות. למשיב רישום ללא הרשעה תוך צו שירות לתועלת הציבור על מעשה מגונה (בדצמבר 2005); לדבריו באותו מקרה ביקשו הוא וחברו ליצור קשר עם נערה ונכנסו אחריה לשירותי נשים. המשיב אמר לשירות כי חשש להיעצר ונלחץ, וכי המדובר באירוע חריג; המעצר היה הרתעה לגביו. לדעת השירות המדובר באדם בעל ערכים נורמטיביים ביסודם, שפעל בתנאי לחץ וחרדה והפנים את חומרת מעשיו. שירות המבחן, במגמה לאפשר למשיב לחזור למעגל נורמטיבי ולהגיע לגיוס לצה"ל, המליץ על שירות לתועלת הציבור וצו מבחן, ואם לא תתקבל ההמלצה – עונש מאסר קצר בעבודות שירות.

ד. בית המשפט, ששמע גם לזכות המשיב את עדות אביו ומנהל בית תמחוי בו התנדב המשיב, ציין את חומרת העבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה ואת היותה

"מכת איזור", וכן הזכיר את רף הענישה המחמיר שקבע בית משפט זה "למען ייראו וייראו" – 4 שנות מאסר בפועל. בית המשפט ציין, עם זאת, כי היו גם מקרים של עונשים קלים יותר, בשל שיקולי שיקום, בגדרי ענישה אינדיבידואלית. בית המשפט הוסיף, כי התחבט רבות בתיק הנוכחי – עבירה מן החמורות, שבנס הסתיימה בלא נפגעים בנפש; אך מנגד המדובר במי שאך עבר גיל קטינות וניהל אורח חיים נורמטיבי למדי, שהתסקיר לגביו חיובי. סופו של יום, בית המשפט לא ראה לקבל את המלצת שירות המבחן, אך ראה כאן חריג המצדיק סטייה מן הענישה המחמירה, ועל כן הטיל את העונשים המנויים מעלה.

ה. (1) בערעור המדינה נטען, כי העונש שנגזר "מחטיא את מטרות ההרתעה, הגמול וההוקעה", נוכח מדיניות בית משפט זה בכגון דא; המקרה ממחיש, כך נטען, את חומרתה של תופעת המרדפים, וכלל זלזול בחוק, ובמיוחד בחיי אדם. אין בנסיבות האישיות כדי להצדיק – כך נאמר – חריגה קיצונית מרמת הענישה, ויש לייחס לאלה מעמד משני, מה גם שלמשיב רישום פלילי קודם. על כן נטען כי יש להחמיר בענישה.

(2) תסקיר שירות המבחן שהוגש לנו ציין כי המשיב, המרצה את מאסרו, מועסק כעובד חוליה בבית הסוהר מעשיהו ותפקודו תקין. הוא הביע באוזני העובדת הסוציאלית בבית הסוהר חרטה על מעשיו, והיא התרשמה כי עונש המאסר מהווה גורם הרתעה לגביו. השירות התרשם כי החמרה בעונש "תקשה יותר על סיכויי שיקומו, לצד חשיפתו לזמן ממושך יותר לנורמות עברייניות". כך גם ציינה בפנינו נציגת השירות.

(3) בפנינו הטעימה באת כוח המדינה, כי גם לגבי חסרי עבר פלילי רמת הענישה בעבירה זו כוללת מאסר ממושך, על פי התקדימים. מנגד ציין בא כוח המשיב, כי על פי רוב המרדפים שעליהם ניתן הדין בעבירת סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה ראשיתם בעבירה אחרת, מה שאין כן בענייננו. המשיב, כך ציין, היה אמור להתגייס לשירות ביחידה איכותית, ולו בגרות מלאה בהישגים סבירים; הוא נכון לעמוד למבחן על פי צו. יש - כך נטען - להביא בחשבון את מכלול נסיבותיו של המשיב, לרבות הסיוע לזולת והתקווה כי עוד ישרת בצה"ל. עו"ד חימי גם חלק עמנו תקציר פסיקה, וכן מסמך ובו טענות באשר לנסיבותיו האישיות של המערער.

ו. (1) תיק זה עורר התלבטות, גם בבית משפט זה. מחד גיסא, אכן מדיניותו השיפוטית של בית המשפט, כדי להילחם באותה "מכת איזור" שגם בית המשפט המחוזי נדרש אליה, הציבה רף של מספר שנות מאסר בתיקי המרדפים, והדברים נוסחו בע"פ 2410/04 מדינת ישראל נ' אלקיעאן (לא פורסם); ע"פ 2100/06 מדינת ישראל נ'

אבו אלקיעאן (לא פורסם); ראו גם ע"פ 2079/06 אבו עזא נ' מדינת ישראל (לא פורסם) (פסקי הדין מפי השופט לוי); באלה הוטלו ארבע שנות מאסר בפועל. אמנם, בשני הראשונים היה המדובר בבעלי הרשעות קודמות, אם פליליות אם בתעבורה, אך לא כן בשלישי, בעל עבר נקי, שם נאמר:

"לא נעלמה מעיננו העובדה כי מדובר באדם צעיר, חסר הרשעות בפלילים. ברם, שעת חירום היא בדרכים, הואיל וכמעט בכל יום מצטרפות משפחות רבות למעגל השכול שנגרם בעטייה של נהיגה רשלנית. בנסיבות אלה, כשבתוכנו מסתובבים לא מעטים המעלים, ומדעת, את רמת הסיכון בכבישים לשיאים שלא ידענו כמותם, מצווה בית המשפט להחמיר בענישה כדי לתרום את תרומתו לביעורו של נגע זה".

ראו גם ע"פ 217/04 אלקורעאן נ' מדינת ישראל (לא פורסם), שם נאמר, בין השאר, מפי הנשיא ברק, כי "התופעה של נהיגה פרועה בדרכים עירוניות ובין-עירוניות מחייבת תגובה עונשית הולמת" (הוטלו – יחד עם הפעלת מאסר על תנאי – 39 חודשי מאסר בפועל).

נזכור כי המדובר בעבירה שהעונש הקבוע בצדה בדין הוא עשרים שנות מאסר.

(2) מנגד הצביע בא כוח המשיב על הצורך בגישה אינדיבידואלית, על פי נסיבותיו של הנאשם (רע"פ 3764/04 אבו סאלב נ' מדינת ישראל (לא פורסם) שנדרש אליו גם בית המשפט קמא). ואכן היו מספר מקרים שבהם בלט פן זה, כמו ע"פ 6039/06 אליעזר נ' מדינת ישראל (לא פורסם) (6 חודשי מאסר בעבודות שירות), ת"פ 8226/05 מדינת ישראל נ' קורדונה (לא פורסם) (גם כאן 6 חודשי מאסר בעבודות שירות) ות"פ בבאר שבע 8267/05 מדינת ישראל נ' קבדין (לא פורסם). בו הוטלו 400 שעות של שירות לתועלת הציבור. בענייננו שלנו ניכר כי בית המשפט קמא סבר, שאינו יכול שלא לגזור מאסר בפועל, נוכח המדיניות השיפוטית וחומרת האירוע, אך עליו ליתן ביטוי באורך תקופת המאסר לנסיבות האישיות ולגישת שירות המבחן באשר למשיב.

(3) אף אנו מבקשים לצאת מן ההנחה, כי חרף מעידתו הקודמת ומעידתו הנוכחית, המשיב הוא בעל פוטנציאל טוב לחיים נורמטיביים, ובגילו הצעיר מרחפת תקוה לשירות בצה"ל, ולהשתלבות אישית וחברתית טובה לאחריו. ואולם, השאלה היא האם, גם כשבענישה אינדיבידואלית עסקינן, בתיק זה כבכל תיק, ניתן בגזר הדין משקל מספיק לשיקולי המאבק בתופעת המרדפים, ובעיקר להרתעת הרבים.

(4) חוששני, כתום התלבטות רבה, כי התשובה לכך אינה בחיוב. המדובר, בלא ספק, ב"מכת איזור", הנוטה לפי התרשמותנו לכיוון של "מכת מדינה". העובדה שתודה לאל לא אירעו במקרה דנא פגיעות בנפש, אינה מפחיתה מבעייתיות העבירה, בעיבורה של עיר, תוך סיכון מוחשי לזולת. אי אפשר להתייחס לתיק זה במנותק ממצאות זו. קשה להלום את פער הענישה הגדול בין המקרה דנא לבין אמות המידה שנקבעו. אטעים: דעת לנכון נקל, שאין מדובר באמת מידה של "כזה ראה וקדש", על פי הלכות אבו אלקיעאן השתיים, בכל תיק ותיק; אך פער גדול - אומר דרשני. ברי, כי דווקא המקרים שבהם הוטלו העונשים הקלים הם החריג, באחד מהם נוכח נסיבות אישיות יוצאות דופן ביותר (פרשת קורדונה). אכן, גם הענישה שתוצע כאן אינה ברמת הענישה בתיקים שהובאו כדוגמה על ידי המדינה; התביעה עצמה הגישה לנו את ע"פ 7988/07 אבו ג'ודה נ' מדינת ישראל (לא פורסם), בו הוטלו שלוש שנות מאסר בפועל - ולא ארבע - באותו עניין נאמר "המרדף התנהל במרכז העיר, תוך שהמערער מתעלם מהניידת הרודפת אחריו, מגביר את מהירות נסיעתו ומבצע עבירות תנועה...". אמנם, שם לא היה למערער, אף כי היה בעל עבר נקי, רשיון נהיגה - ורשיון הרכב פקע. ראו גם ע"פ 3198/02 בן אבו נ' מדינת ישראל (לא פורסם), בו הוטלו על רוכב אופנוע בעל עבר נקי ושירות צבאי כלוחם (אך בנסיעה ברשיון שלא בתוקף) 15 חודשי מאסר בפועל; ת"פ (נצרת) 1040/06 מדינת ישראל נ' נוג'ידאת (לא פורסם) (סגן הנשיא אמינוף) - שם הוטלו 15 חודשי מאסר בפועל, במקרה שבו גם נפגעו הנאשם (ללא עבר פלילי, 7 עבירות תעבורה), והנוסעות עמו. בנידון דידן, במיוחד בהתחשב בכך שאין ערכאת ערעור ממצה את הדין, מוצע כי המאסר בפועל שיוטל על המשיב יוגדל לשנה אחת בניכוי ימי מעצרו.

(5) כאן המקום להתייחס לגיוסו של המשיב לצה"ל. נבקש להביע בכל לשון תקוה, כי גיוסו של המשיב יתאפשר לאחר שיסיים ריצוי עונשו. העובדה שנסתבך בעניין רע ונדון למאסר אינה צריכה, לדעתנו, לעמוד לו לרועץ בקשר ל"כרטיס הכניסה" החשוב לחברה הישראלית המתבטא בגיוס לצה"ל. בע"פ 5025/06 מדינת ישראל נ' פלוני (לא פורסם) ביררנו עם רשויות צה"ל באשר לגיוסו של מי שהורשעו בעבירה של סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה, ונמסרה לנו מאת מפקד מיטב (מערכת הגיוס הצה"לית), לאחר היוועצות בפרקליט הצבאי הראשי, מדיניות צה"ל לטיפול במועמדים לשירות ביטחון כלהלן:

"מחד גיסא הרצון למיצוי פוטנציאל הגיוס ולשיקום צעירים, מאידך גיסא הרחקת אוכלוסיות עברייניות

מחשש למסוכנות ולשלום חיילים אחרים, וכן משיקולים ערכיים. לפיכך - כנמסר - מתקבלת החלטה בעניין מועמדים לשירות ביטחון המצויים בהליכים פליליים בכל מקרה לגופו. על השיקולים נמנים:

"מכלול נתוניו האישיים של המלש"ב; משך הזמן שעבר בין ביצוע העבירות עד למועד קבלת ההחלטה; רמת חומרתן של העבירות, בהתייחס לנומרות חברתיות ומוסריות מקובלות; רמת חומרתן של העבירות בהתייחס לסכנה הנשקפת ממי שהורשע בהן במהלך השירות הצבאי לחיילים ולחיילות המשרתים עמו; משך התקופה בה התבצעו המעשים המהווים עבירה; האם מדובר במעידה חד-פעמית או בתופעה החוזרת על עצמה; האם מדובר בגזרי דין עם הרשעה או בגזרי דין ללא הרשעה; השפעת פיטורו של המלש"ב על עתידו האזרחי; השתלבותו של המלש"ב במסגרות חינוכיות וחברתיות בעבר; ההסתברות להצלחה בשירות הצבאי והתאמה למסגרות יחידתיות רחבות ככל האפשר" (סעיף 7 בעמ' 3 להודעת צה"ל) (הדגשה במקור - א"ר).

בהיקש לכך אנו מקוים כי הדלת תיפתח בפני המשיב לגיוס לצה"ל ולמילוי חובתם האזרחית.

(6) ולבסוף, גם אם מקבלים אנו את הערעור, נביע כאן את התקוה כי בהמשך ריצויו של עונש המאסר תמשיך התנהגות המשיב להיות כראוי, כך שהדבר יעמוד לזכותו בשעה שיישקל שחרורו על תנאי, מבלי שנקבע מסמרות. למדנו מן התסקיר כי הוא משובץ בבית הסוהר מעשיהו. אנו מקוים כי ימשיך שלא להימצא בחברת עבריינים בתחומי האלימות והסמים, כדי שלא יושפע מהם.

(7) בנתון לאמור אציע לחברי כי הערעור יתקבל בהתאם למפורט מעלה, כך שעונש המאסר בפועל יעמוד על שנה. שאר חלקי גזר הדין יעמדו בעינם. תקוותנו היא, כי המשיב הפיק את לקחו, וחייו בעתיד יהיו של אדם מן הישוב.

(8) למקרא דברי חברי השופט דנציגר אוסיף רק, כי יכולתי להסכים עמו אילו כל המקרים בהם היתה רמת הענישה בהתאם לרף גבוה יותר כמקובל בעבירה זו בנסיבות של מרדף ב"מכת איזור" בנגב היו כרוכים בעבירות פליליות נוספות. אך לא היא, והובאה לדוגמה גם פרשת אבו עזא, שבה היה עבר נקי. ראו גם ע"פ 214/07 אלאטרש נ' מדינת ישראל (לא פורסם) (השופט פוגלמן); פ (ב"ש) 8094/05 מדינת ישראל נ' אבו אעדדי (לא פורסם) (השופט אלון); ע"פ 3383/05 אנוואר נ' מדינת ישראל (לא פורסם) (השופט נאור); פ (ב"ש) 8011/06 מדינת ישראל נ' אלאקרע (לא פורסם)

(השופטת ברקאי). באלה היה העבר הפלילי נקי (או כמעט נקי כבענייננו) ובחלקם היה עבר תעבורתי, והענישה היתה ברף גבוה. אכן, כפי שציינ חברי, לעולם יהיו חריגים בענישה, כלפי מעלה או כלפי מטה, בהתאם לנסיבות הספציפיות וכך יאה. במקרה דנא ניתן ביטוי לענייננו האינדיבידואלי של המשיב בכך שגם עם ההחמרה על-ידינו, עדיין נותרה הענישה ברף נמוך יחסית.

(9). לאחר שנחתם פסק דין זה ובטרם שומע נתקבלה הודעת המשיב, כי שוחרר ב-4.2.08. בכל אי הנחת שבדבר, איננו רואים מקום לשנות מפסק דיננו.

ש ו פ ט

השופטת מ' נאור:

אני מסכימה.

ש ו פ ט ת

השופט י' דנציגר:

1. קראתי את חוות דעתו של חברי, השופט רובינשטיין, ואני חושש כי איני יכול להסכים לתוצאה אליה הגיע.

2. במסגרת חוות דעתו, מתאר השופט רובינשטיין את ההתלבטות והמתח שבין האינטרס הציבורי של הרתעה וגמול בגין עבירות מן הסוג שביצע המשיב העולות כדי "מכת איזור", מחד גיסא, לבין שיקולים של ענישה אינדיבידואלית, הנותנים ביטוי לנסיבותיו האישיות של כל נאשם ושמים דגש על שיקולי שיקום, מאידך גיסא. יחד עם זאת, לאחר ההתלבטות האמורה, הגיע השופט רובינשטיין לכלל מסקנה כי במקרה שבפנינו, גובר האינטרס הציבורי, ובפרט הפער שבין רף הענישה המקובל בעבירות כגון דא לבין העונש שנגזר על המשיב, ולפיכך מציע הוא להתערב בהחלטתו של בית המשפט קמא ולהעמיד את עונשו של המשיב על שנה אחת של מאסר בפועל, במקום ששת החודשים שנגזרו עליו. עם תוצאה זו איני יכול להסכים.

3. בית משפט זה קבע זה מכבר כי רף הענישה ביחס לעבירות מן הסוג שעבר המשיב אינו רף ענישה חד משמעי שאין לסטות ממנו לכאן או לכאן, אלא מדובר בהתווייתה של מדיניות ענישה ראויה. יפים לעניין זה דבריו של חברי, השופט א' לוי, בע"פ 1535/06 מדינת ישראל נ' לוי (לא פורסם, 7.6.06):

"מטבע הדברים, מצווה הערכאה הדיונית לבחון את נסיבותיו האישיות של כל נאשם הנקרא לתת את הדין בפניה, ועל כן אך ברור הוא כי אין מדובר ברף ענישה כובל שאין לסטות ממנו, אלא בהתווייתה של מדיניות ענישה ראויה".

וכן דבריו של המשנה לנשיא, מ' חשין, ברע"פ 3674/04 אבו סאלם נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 12.2.06):

"עקרון יסוד הוא בדין העונשין: הסמכות לגזור עונשו של מי שהורשע בדינו - לפיתחו של בית-המשפט המרשיע היא רובצת... ועם הסמכות תבוא גם האחריות. בית-המשפט העליון יכול, אמנם, להכתיב מדיניות ענישה ראויה, והערכאות האחרות נדרשות לכבד ולקיים הלכות שנקבעו. בה-בעת, ואולם ידענו כי כל כלל מלווים אותו חריג או חריגים, שכן מדיניות נעדרת חריגים אין סופה להתקיים... וכך, מדיניות ענישה כללית ועקרונית לעולם לא תוכל לבוא תחת שיקול דעתו של בית -המשפט בערכאת הדיון ובנסיבותיו האינדיווידואליות של הנאשם המיוחד שהורשע בדינו."

מסכים אני עם גישתו של השופט רובינשטיין לפיה, ככלל, יש להחמיר בענישתם של מי שעוברים עבירות מן הסוג שעבר המשיב. יחד עם זאת, לאור נסיבותיו האישיות של המשיב, אשר פורטו בהרחבה בפסק דינו של בית המשפט קמא, ובפרט נוכח המלצתו של שירות המבחן לריצוי העונש בעבודות לתועלת הציבור, איני סבור כי זהו המקרה שבו יש להעדיף את אינטרס הענישה הציבורי על פניו של אינטרס הענישה האישי. המשיב הינו בחור צעיר מאוד, אשר למרות שבעברו רישום פלילי ללא הרשעה הוא ניהל אורח חיים נורמטיבי ושאיפתו היא לחזור למסלול חיים נורמטיבי. המשיב סיים את לימודיו התיכוניים, הוא בעל בגרות מלאה, ואף עתיד היה להתגייס ליחידה מיוחדת בצה"ל. בנוסף, המשיב התנדב בבית תמחוי באשדוד המסייע לקשישים ואנשים קשי-יום. לבסוף, בית המשפט קמא שוכנע כי המשיב הביע חרטה כנה ואמיתית על מעשיו.

גישתי זו מתחזקת דווקא נוכח העיון בשניים מפסקי הדין שאוזכרו בפסקה ו' לפסק דינו של השופט רובינשטיין, ת.פ. (באר שבע) 8226/05 מדינת ישראל נ' קורדונה (לא פורסם, 19.3.07) ות.פ. (באר שבע) 8267/05 מדינת ישראל נ' קבדין (לא פורסם, 1.1.07). באותם המקרים, נגזרו על הנאשמים עונשים קלים מזה שנגזר על המשיב במקרה שלפנינו, בגין אותן העבירות, הגם שנעברו בנסיבות חמורות יותר.

4. כמו כן, איני מסכים עם מסקנתו של השופט רובינשטיין בפסק דין ו' לפסק דינו, לפיה יש לקבל את הערעור עקב הקושי "להלום את פער הענישה" בין רף הענישה שנקבע לבין העונש שנגזר על המשיב. ראשית, העמדת העונש על שנת מאסר בפועל במקום ששת החודשים שנגזרו, רק מצמצמת את הפער בין עונשו של המשיב לבין רף הענישה המקובל בעבירות כגון דא, ובמה הואילו חכמים בתקנתם? שנית, רף הענישה האמור נקבע בעיקר ב"תיקי מרדפים", אשר העבירות נשוא האישומים בהם נעברו בדרום הארץ, בנסיבות שונות מאלה המתקיימות בעניינו של המשיב: נהיגה תחת השפעת אלכוהול; נהיגה תוך גרימת נזק רב לרכוש; חבלה ממשית וסיכון חיי אדם; נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף ועוד [ראו, למשל, את שני פסקי הדין בעניין אבו אלקיעאן הנזכרים בפסקה ו' הנ"ל].

5. לבסוף, אני סבור כי אין מקום להתערב בגזר דינו של בית המשפט קמא, גם מן הטעם שערכאת הערעור אינה מתערבת בעונש שגזרה הערכאה הדיונית, אלא במקרים בהם הערכאה הדיונית טעתה טעות של ממש או שהעונש שנגזר על ידה חורג במידה קיצונית מרמת הענישה המקובלת בנסיבות דומות [ראו למשל: ע"פ 1242/97 גרינברג ליאור נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 3.2.98)]:

"כידוע, אין ערכאת הערעור מעמידה את עצמה בנעלי הערכאה הדיונית לענין מידת העונש; והתערבותה בהקשר זה, מצומצמת לנסיבות שבהן הערכאה הדיונית נכשלה בטעות או שהעונש שנגזר על ידה חורג במידה קיצונית מן העונשים המוטלים, בדרך כלל, בנסיבות דומות". [ההדגשה שלי – י.ד.]

לדידי, הואיל ולא נפלה טעות של ממש בגזר דינו של בית המשפט קמא והואיל ונסיבות המקרה שבפנינו אינן דומות לנסיבות בהן נקבע רף הענישה המדובר, וממילא העונש המוצע על ידי השופט רובינשטיין מצוי הרחק מתחתיו של אותו רף הענישה, מקרה זה אינו נופל, לדעתי, בגדר המקרים המצדיקים התערבות כאמור.

6. לאור האמור לעיל, אילו תשמע דעתי, הייתי מציע לדחות את הערעור במובן זה שהעונש שגזר בית המשפט קמא יותר על כנו.

הוחלט ברוב דעות כאמור בפסק דינו של השופט א' רובינשטיין.

ניתן היום, ל' בשבט תשס"ח (6.2.08).

שופט

שופט

שופטת